

MILLESGÅRDEN MUSEUM

Olga Granner & Carl Milles 1903

VÄLKOMMEN TILL MAGISKA MILLESGÅRDEN!

Välkommen till Millesgården – en oas endast 20 minuter från Stockholms city. Millesgården är ett museum med skulpturpark, konsthall, restaurang, antiksamling och museibutik.

På den branta Herserudsklippan ligger Millesgården – en terrasserad anläggning som växte fram under 50 år. Det som från början var en konstnärsbostad med trädgård utvecklades till en sammansatt kulturmiljö där flera konstarter samspelar med den storslagna naturen.

Carl Milles byggde Millesgården under den första halvan av 1900-talet. När han köpte den första tomten på Herserudsklippan 1907 var hans plan att bygga ett hem med ateljéer till sig och sin hustru, konstnären Olga Milles. Med åren förändrades idén om Millesgården. Med inspiration från Italien, där antikens och renässansens villor liksom de italienska städernas piazzor gav impulser, och USA, där Carl Milles upplevde anläggningar som erbjöd både natur- och kulturupplevelser, byggdes Millesgården ut. Angränsande tomter köptes in och det bergiga landskapet terrasserades. På terrasserna placerade Carl Milles skulpturer och kolonner samtidigt som han lät tall och björk stå kvar. Nya hus byggdes liksom fontäner, murar och trappor. Vid Carl Milles död 1955 pågick fortfarande byggnationen av den Nedre Terrassen. Den sista byggnaden på Millesgården, Konsthallen, stod färdig 1999. 1936 skänkte Carl och Olga Milles Millesgården till svenska folket och anläggningen drivs sedan dess som en stiftelse vars namn är Carl och Olga Milles Lidingöhem.

Röda rummet / The Red Room

CARL OCH OLGA MILLES

Under 1800-talets sista år reste två unga konstnärer från var sitt hemland till Paris. Skulptören Carl Milles (f.1875) anlände till konstens huvudstad 1897 från Sverige och hans blivande hustru, målaren Olga Granner (f.1874) reste till Paris tillsammans med sin syster 1898 från deras föräldrahem i Graz, Österrike. Året därpå blev Carl och Olga presenterade för varandra. De förlovade sig och gifte sig fem år senare i München 1905.

Carl Milles var född och uppvuxen i Lagga nära Uppsala, son till major Emil Andersson. Hans mor, Valborg Tisell, dog när han var endast fyra år gammal. Carl Milles började sin skolgång i Stockholm, men slutade i förtid för att istället börja som snickarlärling. På kvällstid studerade han träslöjd, snideri och modellering på Tekniska Skolan. År 1897 fick han ett stipendium från Slöjdföreningen och reste till Paris där han försörjde sig som ornamentsnickare medan han studerade anatomi på École des Beaux-Arts. År 1899 ställde han ut på Parissalongen för första gången. Han fortsatte att ställa ut där varje år fram till 1906.

Olga Granners mångåriga konststudier hade börjat i Graz på Landschaftliche Zeichen-Akademie 1886–92. Hon var en skicklig porträttkonstnär och flitigt anlitad i sin hemstad Graz. Hennes utbildning fortsatte med hjälp av ett stipendium till Azbe-Schule i München 1893–95 och avslutades vid Académie Colarossi i Paris, 1899–1901.

KONSTNÄRSHEMMET

Den stora huvudbyggnaden på Övre Terrassen var makarna Milles hem och arbetsplats under 1910- och 20-talen. I slutet av 1930-talet öppnades huset för allmänheten i samband med att Millesgården donerades till svenska folket. Carl och Olga Milles bodde då i Amerika.

Nedre terrassen / The Lower Terrace

Makarna Milles smak och temperament kom till uttryck överallt i Millesgårdens inredning och konstsamlingar. År 1921 åkte Carl och Olga tillsammans med Carls bror arkitekten Evert Milles, till den antika staden Pompeji i Italien. Pompejis romerska lämningar gjorde djupa intryck på dem och inspirerade till en rad omdaningar i nyklassisk anda på Millesgården under 1920-talet. Ett exempel är huvudbyggnadens veranda som förvandlades till en elegant matsal, Galleriet. Carl och Olga lade själva golvmosaiken, en komposition i svart och vit marmor.

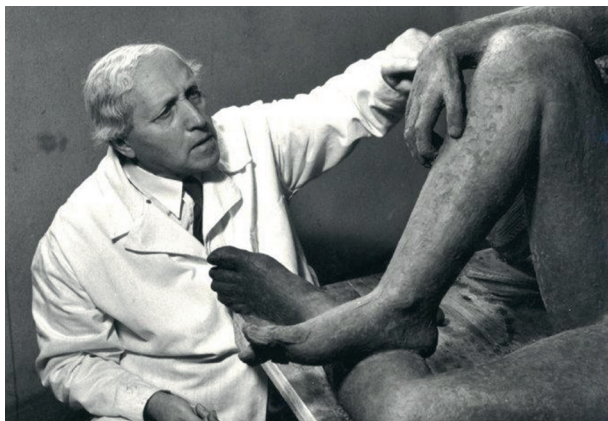
SKULPTURPARKEN

Den plats där Millesgården ligger idag var en vildvuxen granitklippa med tall, björk och en liten tjärn när Carl och Olga Milles började köpa mark här 1907. De började genast att omforma platsen. Numera är Millesgården en kultiverad klippa där granitblocken blivit trappor, terrasser och murar och där nya stenmaterial tillkommit; sandsten från Öland, röd kvartsit från Älvdalen och gårdsgrus från åsarna kring Stockholm.

I trädgårdens formgivning var Milles en djärv improvisatör som fritt integrerade arkitekturfragment som kolonner från Gustav III:s operahus och en marmorportal från Stockholms nedrivna Hotel Rydberg med branta stentrappor, monumentala trappanläggningar och terrassmurar planterade med enar.

Den ursprungliga växtligheten representeras av tall och björk, men allteftersom åren går åldras träden och måste bytas ut. I januari 2005 föll till exempel en 150 år gammal fura i en vinterstorm.

De cirka 200 skulpturerna, varav ett tiotal är fontänggrupper, är fördelade på de tre terrasserna. Milles verk finns spridda över hela världen, men finns förstås också samlade på Millesgården.

Carl Milles ca.1950

ANNES HUS

Det rosa envåningshuset är ritat av Carl Milles bror, arkitekten Evert Milles. Det stod klart 1951. Huset byggdes som bostad till Anne Hedmark som var verksam på Millesgården under många år som sekreterare och värdinna. Husets inredning gjordes av formgivarna Estrid Ericson och Josef Frank, skaparna av Svenskt Tenn.

Under 1950-talet bodde även Carl och Olga Milles i huset under somrarna. Carl Milles dog i sömnen den 19 september 1955 i Annes Hus.

ANTIKSAMLINGEN

Carl Milles var under hela sitt liv mycket intresserad av antik skulptur som han ansåg var en ständig källa till kunskap och inspiration. När Carl Milles fick ekonomiska möjligheter började han samla grekiska och romerska antikviteter. Han började med marmorskulpturer. Senare köpte han även mindre bronser och keramik, mynt och guldsmycken. Han talade om sin samling som "The Greek Collection" och använde den i sin skulpturundervisning.

KONSTHALLEN

Carl Milles hade redan tidigare köpt till ett stycke mark i syfte att uppföra en konsthall. Först 1999 stod den klar, 44 år efter Carl Milles död. Konsthallen, ritad av Johan Celsing, fick samma år Kasper Salinpriset för sin arkitektur. I Konsthallen finns också Millesgårdens museibutik och huvudentré.

Trädgården / The Garden

WELCOME TO MAGICAL MILLESGÅRDEN

An oasis just 20 minutes from downtown Stockholm, on the island of Lidingö, Millesgården is the home of the famous sculptor Carl Milles and his wife Olga. With its restful park, rippling sculpture fountains and flower-decked terraces, Millesgården is a unique environment that offers visitors both relaxation and cultural experiences. The five-acre museum park features sculptures, fountains, the artist's home, a collection of antiquities and an art gallery. The internationally renowned artist's most important works are installed here.

CARL AND OLGA MILLES

In the last years of the 19th century two youthful artists came by separate paths from their different homelands to Paris. Sculptor Carl Milles (b. 1875) arrived in the artistic capital in 1897 from Sweden and his wife-to-be, painter Olga Graner (b.1874) came to Paris with her sister in 1898 from their home in Graz, Austria. The following year Carl and Olga were introduced by her friend, the Greek painter Niki Asprioti. They got engaged and married five years later in Munich in 1905.

Carl Milles was born and raised in Lagga near Uppsala, the son of an officer, Major Emil Anderson. Carl's mother, Valborg died when he was just four years old. Carl began his education in Stockholm, but left prematurely and became apprenticed to a cabinet maker. Later he attended evening classes in woodwork, carving and modelling at the Stockholm Technical School.

In 1897 Carl was awarded a grant by the Swedish Handicraft Society, permitting him to travel to Paris, where he supported himself by doing ornamental carpentry while studying anatomy at the École des Beaux-Arts. In 1899

Konsthallen / The Art Gallery

he displayed an original sculpture at the Paris Salon and continued to exhibit there each year until 1906.

Olga Granner's many years of studies to become an art teacher began in Graz at the Landschaftliche Zeichen-Akademie 1886–92. Her education continued with a scholarship to the Azbe-Schule in Munich 1893–95 and was completed in 1899–1901 at the Académie Colarossi in Paris.

THE ARTIST HOME

The main building on the upper terrace was Milles home and studios during the 1910's and 1920's. It was opened to the public in the late 1930's, after it was donated to the Swedish nation by Carl and Olga Milles, who at the time resided in the USA.

In the kitchen, the diminutive breakfast nook features Olga Milles' decorative paintings on the cupboards, inspired by the walls covered with 18th century glazed-ceramic tiles from Delft, Holland. Millesgården's glass, porcelain and pewter collections are on view in the cabinets.

The adjoining Gallery is characterised by a classical interior with grey marbleised walls, a marble mosaic floor and graceful alabaster ceiling lamps of Carl Milles design. Small models and replicas of Carl Milles works are exhibited here in a rotating selection. Some of the sculptures often on display are *Girl with Falling Leaf*, a study for the *Eurydice* figure in the *Orpheus Fountain* in Stockholm and the *Pioneer Woman with Rooster*, a sketch for a fountain in Harrisburg, Pennsylvania.

ANNES HOUSE

When Carl and Olga Milles returned from the USA in 1950 Evert Milles designed a new house at the lower terrace. The house was named after Carls assistant Anne Hedmark who lived in the house. The furniture is designed by Josef Frank.

Stora ateljén / The studio

SCULPTURE PARK

As a garden designer Carl Milles was a daring improviser, being able to freely integrate such diverse architectural fragments as columns from Gustav III's opera house, a marble arch entrance from Stockholm's demolished Hotel Rydberg with a steep stone cliff site transformed by monumental stairways and juniper planted terraces.

One highly personalised garden space is Millesgården's Little Austria (1924) conceived as a surprise for Olga Milles to celebrate her 50th birthday. Being all too aware of his wife's permanent homesickness for her alpine homeland, Carl chose a steep, stony hollow and with plantings of alpine flora, and a scenography of two wayside pieta chapels, a large wooden replica of a medieval Christ on the crucifix and a limestone baptismal fount, he created an imaginary evocation of Olga's beloved Austria.

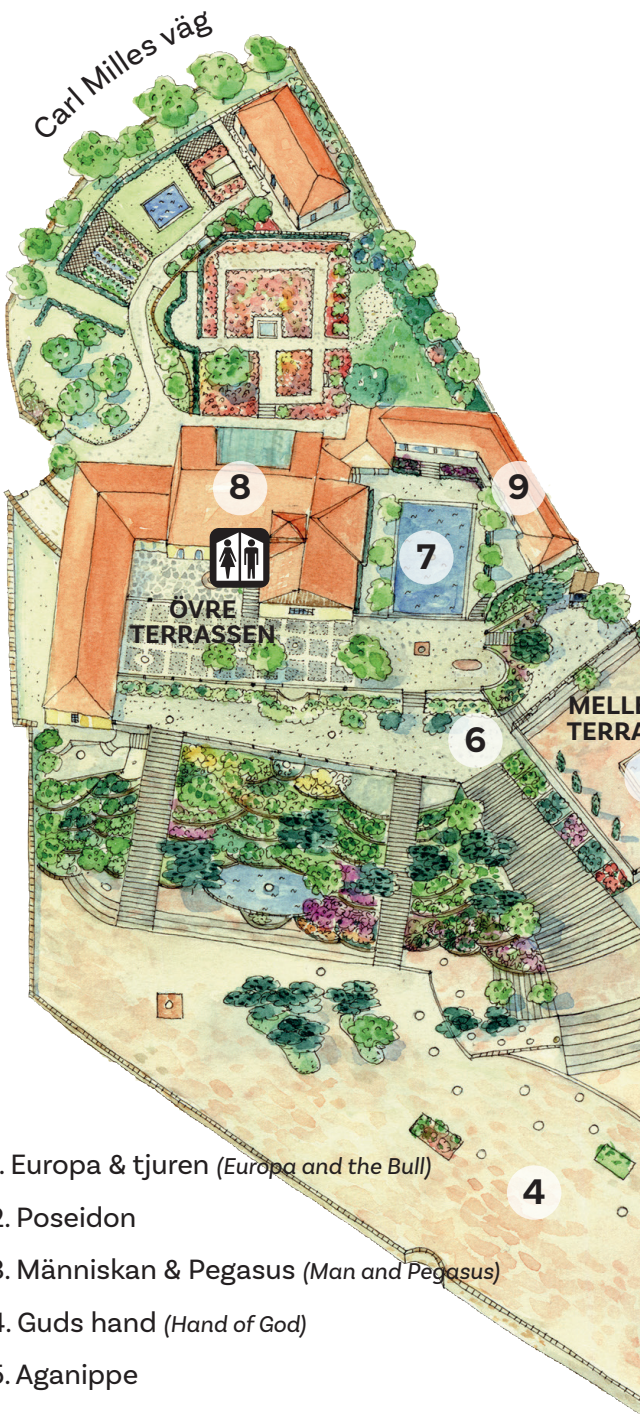
The approximately 200 sculptures, ten of which are fountain groups, are spread out on the three terraces. There are works by Milles all over the world, but they are, of course, also gathered at Millesgården.

THE ANTIQUE COLLECTION

After Milles' financial situation had improved during the 1930s and 1940s he acquired a great number of ancient sculptures and fragments. The collection is permanently installed in the long Eastern Gallery.

ART GALLERY

The Art Gallery, which was inaugurated in 1999 on the Lower Terrace display temporary exhibitions. For more information see millesgarden.se.

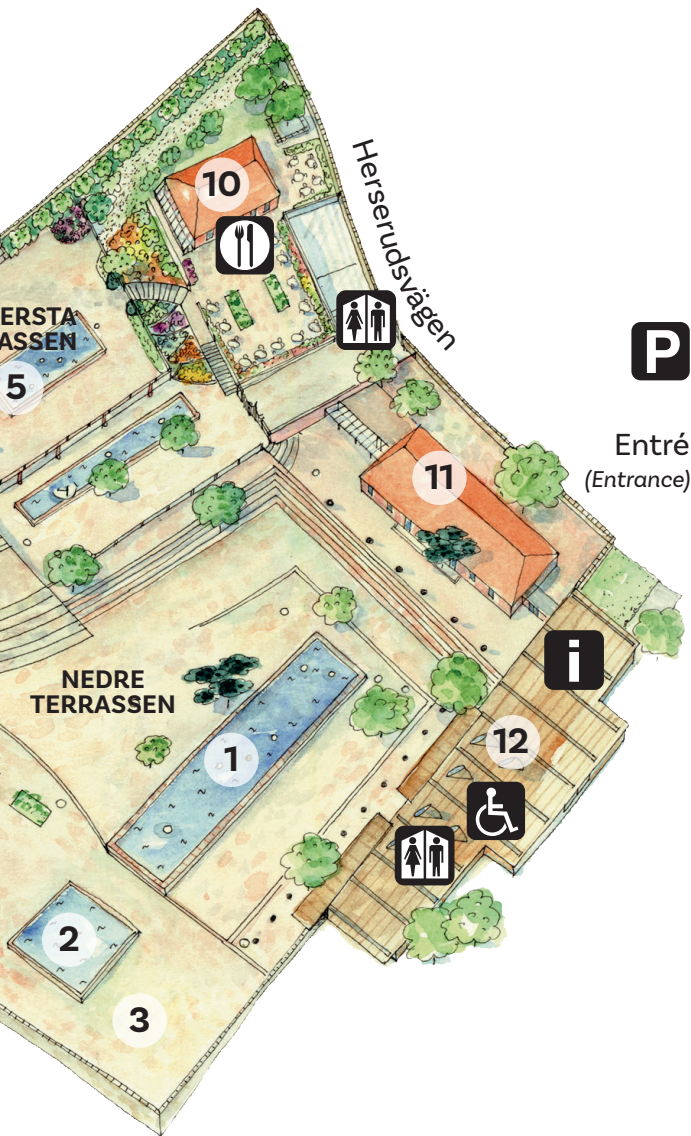
Carl Milles väg

ÖVRE
TERRASSEN

MELLAN
TERRASSEN

- 1. Europa & tjuren (*Europa and the Bull*)
- 2. Poseidon
- 3. Människan & Pegasus (*Man and Pegasus*)
- 4. Guds hand (*Hand of God*)
- 5. Aganippe
- 6. Solsångaren (*The Sun Singer*)

- 7. Susanna
- 8. Konstnärshemmet (*The Artist home*)
- 9. Antiksamlingen (*The Antique Collection*)
- 10. Millesgården Lanthandel (*Café and Restaurant*)
- 11. Annes hus (*Anne's House*)
- 12. Konsthall & museibutik, entré
(*Art Gallery, Museum Shop & Entrance*)

ÖPPETTIDER / OPENING HOURS

Tisdag - söndag 11-17

Tuesday - Sunday 11 am - 5 pm

MUSEIBUTIKEN / MUSEUM SHOP

Tel +46 (0)8 446 75 91

MILLESGÅRDEN LANTHANDEL / CAFÉ & RESTAURANT

Tel +46 (0)8 446 75 93, millesgardenlanthandel.se

FRI PARKERING / FREE PARKING

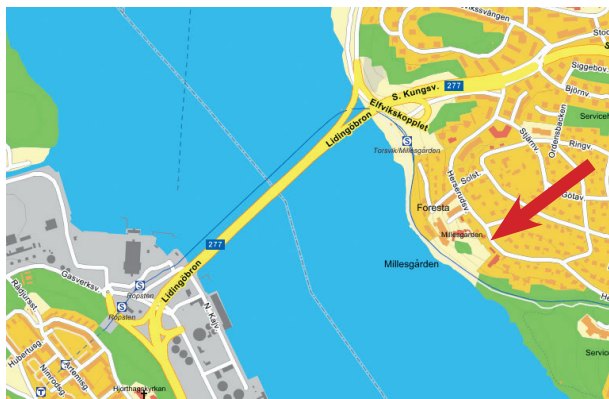
KOMMUNIKATIONER / PUBLIC TRANSPORTATION

T-bana till Ropsten, buss 201, 204, 205, 206, 211, 212, 221 till Torsviks torg eller Lidingöbanan till Torsvik eller Baggeby. Restid från T-centralen ca 20 minuter sl.se

Subway to Ropsten and then bus 201, 204, 205, 206, 211, 212, 221 to Torsvik's torg (one stop) or Lidingöbanan/The Lidingö Train to Baggeby (one stop), approximately 300 meters to Millesgården

Check departures at sl.se

Travelling time from T-centralen approximately 20 minutes.

Herserudsvägen 32 · Lidingö

Tel växel +46 (0)8 446 75 90. Tel info +46 (0)8 446 75 94
millesgarden.se